

**Kronika obecné školy v obci
Meinetschlag (dnes Malonty) 1892-1918**

**Volksschule Meinetschlag
Schulchronik 1892-1918**

Školní rok 1891/92

Schuljahr 1891/92

z: <https://digi.ceskearchivy.cz/1266/14>

aus: <https://digi.ceskearchivy.cz/1266/14>

Převzetí:

Dne 1. ledna 1892 převzal Wilhelm Richter, do té doby učitel v Nových Hradech a nyní prov. řídící učitel zde, za přítomnosti 3 členů místní školní rady a učitelů Papsche a Ostruschky od dosavadního řídícího učitele úředně uvolněného Josefa Hofmanna, celý školní inventář, který se podle protokolu podepsaného všemi přítomnými nenacházel v žádném případě v uspořádaném stavu.

Na schůzi místní školní rady, konané 3. ledna 1892, slíbili všichni jeho členové, kteří byli přítomni, spolupracovat při opětném návratu řádných poměrů ve škole a školní obci Malonty (Meinetschlag).

Začátek a konec školního roku:

Podle sdělení učitelů začal 15. září. Ukončen byl 30. června slavnostní děkovnou bohoslužbou, zaznělo Tedeum (Bože, chválíme Tebe), odzpívána byla císařská hymna, načež bylo rozdáno vysvědčení.

Vlastenecké památné dny:

Dne 18. srpna se slavily narozeniny jeho Výsosti. Slavnostní mše se zúčastnili všichni učitelé přítomni v obci Malonty.

Náboženská cvičení:

Žkousky z náboženství se konaly 24. června 1892 v přítomnosti důstojného pana vikáře A. Schneedorfera.

Übernahme:

Am 1. Jänner 1892 übernahm Wilhelm Richter, bisher Lehrer in Gratzen und gegenwärtig sub. Oberlehrer hier, in Gegenwart von 3 Mitgliedern des Ortsschulrathes und der Lehrer Papsch und Ostruschka vom bisherigen Oberlehrer, des von Amts wegen beurlaubten Josef Hofmann, das gesamte Schul-Inventar, das sich laut des von allen Anwesenden gefertigten Protokolls keineswegs in geordnetem Zustande befand.

In der am 3. Jänner 1892 abgehaltenen Sitzung des Ortsschulrathes gelobten sämtliche anwesende Mitglieder desselben, an der Wiederkehr geordneter Zustände in der Schule und Schulgemeinde Meinetschlag mitzuwirken.

Beginn und Schluss des Schuljahres:

Dasselbe begann nach Mittheilung der Lehrer am 15. September. Der Schluß desselben erfolgte am 30. Juni mit einem feierlichen Dankamte, Tedeum, Absingen des Kaiserliedes und der darauf folgenden Zeugnisvertheilung.

Patriotische Gedenktage:

Am 18. August wurde das Geburtsfest Sr. Majestät gefeiert. An dem feierlichen Hochamte beteiligten sich sämtliche in Meinetschlag anwesende Lehrer.

Religiöse Übungen: Die Religionsprüfung wurde am 24. Juni 1892 in Gegenwart des hoch. Herrn Vikärs A. Schneedorfer vorgenommen.

Učitelství sbor:

Jeho složení dne 1. ledna vyplývá z následující tabulky:

Jméno, charakter, datum narození, země, získání maturitního vysvědčení/způsobilosti, předešlá působiště, nástup na zdejší školu:

Wilhelm Richter, sub. řídící učitel, narozen 12.8.1856 v Suniperku (Sonnenberg, dnes Výsluní) v Čechách; maturitní vysvědčení: 2.7.1879 v Praze; vysvědčení o způsobilosti: 20.5.1882 v Praze; dřívější působiště: soukromá škola Jos. Heinricha v Praze, chlapecká škola na Smíchově, ve Frymburku (Friedberg), Nových Hradech (Gratzen); 1. ledna 1892 zahájil činnost v Malontech (Meinetschlag).

Paul Ostruschka, definitivní učitel, nar. 18.1.1864 v Karpentně ve Slezsku; maturitní vysvědčení: 25.6.1885 v Těšíně; vysvědčení o způsobilosti: 30.11.1889 v Těšíně; od 1. 9. 1885 v Malontech (Meinetschlag).

Karl Papsch, dtto, narozen 1865 v Údrči (Udritsch) v Čechách; maturoval roku 1886 v Trutnově (Trautenau); vysvědčení o způsobilosti získal v Chomutově (Komotau); dřívější působiště: Dlouhá (Langgrün); 1.9.1889 nastoupil v Malontech (Meinetschlag).

Matthäus Pable, prov. podučitel, narozen 21. září 1867 v Bukovsku (Buggaus) v Čechách; maturitní vysvědčení: 27. července 1887 v Kremži; vysvědčení o způsobilosti: 19. listopadu. 1890 v Českých Budějovicích; dřívější působiště: Oberglan (Rakousko?), Břvany (Weberschan); 1. března 1884 nastoupil v Malontech Meinetschlagu.

Božena Ambrosch, def. podučitelka, narozena 1866 v Českých Budějovicích; maturitní vysvědčení: 1. 3. 1886 v Praze; předešlé působiště: Staré Sídliště (Alt-Zedlisch), Německý Rychnov u

Lehrkörper:

Die Zusammensetzung desselben am 1. Jänner ergibt sich aus folgender Tabelle:

Name, Charakter, Geburtszeit, Ort, Land, erwarb das Zeugnis der Reife/der Befähigung, frühere Dienstorte, Dienstantritt hier:

Wilhelm Richter, sub. Oberlehrer, geb. 12.8.1856 in Sonnenberg, Böhmen; Reifezeugnis: 2. Juli 1879 in Prag; Befähigungszeugnis: 20. Mai 1882 in Prag; frühere Dienstorte: Privatschule des Jos. Heinrich in Prag, Knabensch. Smichov, Friedberg, Gratzen; begann in Meinetschlag am 1. Jänner 1892.

Paul Ostruschka, def. Lehrer, geb. 18.1.1864 in Karpentna in Schlesien; Reifezeugnis: 25. Juni 1885 in Teschen; Befähigungszeugnis: 30. Nov. 1889 in Teschen; in Meinetschlag seit 1. Sept. 1885.

Karl Papsch, dtto, geboren 1865 in Udritsch in Böhmen; Reifezeugnis 1886 in Trautenau; Befähigungszeugnis in Komotau; früherer Dienstort: Langgrün; begann in Meinetschlag am 1. September 1889.

Matthäus Pable, prov. Unterlehrer, geboren am 21. Septem. 1867 in Buggaus in Böhmen; Reifezeugnis: 27. Juli 1887 in Krens; Befähigungszeugnis: 19. Novem. 1890 in Budweis; frühere Dienstorte: Oberglan, Weberschan; begann in Meinetschlag am 1. März 1884.

Božena Ambrosch, def. Unterleh., geboren 1866 in Budweis; Reifezeugnis: 1. März 1886 in Prag; frühere Dienstorte: Alt-Zedlisch, D. Reichenau b. Friedbg., Rosenberg; begann in Meinetschlag am 1.

Frymburka/Rychnůvek (D. Reichenau b. Friedbg.), Rožmberk (Rosenberg); 1. září 1890 nastoupila v Malontech (Meinetschlag).

Paní Katharina Grill-Schulz, industriální učitelka, narozena 28. března 1832 v Nových Hradech; vysvědčení o způsobilosti: 13. července 1876 ve Vídni; 1. října 1879 nastoupila do Malont (Meinetschlag).

P. Johann Klima, kaplan, zároveň katecheta.

Vzhledem k tomu, že úředně uvolněný řídicí učitel Joh. Hoffmann dne 31. března odešel do důchodu, nastoupil dne 1. dubna na jeho místo Wilhelm Richter jako provizorní řídicí učitel.

Dne 30. května 1892 byla sl. Ambrosch na základě své žádosti c.k. okresní školní radou zproštěna učitelství. Protože nebyla k dispozici výpomoc, byly 4. a 5. třída spojeny.

Dne 15. července 1892 nastoupil do zdejší školy prov. podučitel Joh. Jahn. Narodil se r. 1871 v Opavě (Troppau) a ve svém rodném městě získal v roce 1891 maturitní vysvědčení. Před nástupem na zdejší školu působil 10 měsíců v Kaplici.

Dne 17. srpna 1892 byl ze svého místa opět uvolněn, aby mohl učinit zadost své vojenské povinnosti.

Dne 1. září 1892 nastoupil na zdejší školu pan Karl Třebin jako prov. podučitel.

Narodil se 1. ledna 1874 ve Strýčicích (Stritschitz) u Českých Budějovicích a své maturitní vysvědčení získal na učitelském ústavu v Budějovicích.

Místní školní rada:

Volba místní školní rady se konala v srpnu. Její členové jsou:

September 1890.

Frau Katharina Grill-Schulz, Industrial-Lehrerin, geboren am 28. März 1832 in Gratzen; Befähigungszeugnis: 13. Juli 1876 in Wien; begann in Meinetschlag am 1. October 1879.

P. Johann Klima, Kaplan, gleichzeitig Katechet.

Da am 31. März der amtlich beurlaubte Oberlehrer Joh. Hoffmann pensioniert wurde, trat am 1. April Wilhelm Richter als prov. Oberlehrer an dessen Stelle.

Am 30. Mai 1892 wurde Frl. Ambrosch über ihr Ansuchen vom k.k. B.S.R. gänzlich vom Schuldienst enthoben. Da eine Aushilfe nicht vorhanden war, wurde die 4. und 5. Classe zusammengezogen.

Am 15. Juli 1892 trat der prov. Unterlehrer Joh. Jahn den Dienst hier an. Derselbe ist 1871 in Troppau geboren und erhielt in seiner Vaterstadt im Jahre 1891 das Reifezeugnis. Vor seinem Dienstantritt hier wirkte er 10 Monate in Kaplitz.

Am 17. August 1892 wurde er seines Dienstpostens wieder enthoben, damit er seiner Militärpflicht Genüge leisten könne.

Am 1. September 1892 trat Herr Karl Třebin den Dienst als prov. Unterlehrer hier an.

Derselbe ist am 1. Jänner 1874 in Stritschitz bei Budweis geboren und erhielt am 20. Juni 1892 das Reifezeugnis an der Lehrerbildungsanstalt in Budweis.

Ortsschulrath:

Die Ortsschulrathswahl wurde im August abgehalten. Dieser Körperschaft gehören dermalen an:

Důstojný pán farář Josef Reichenauer, řídící učitel Wilhelm Richter, předsedou je starosta obce Ignaz Starkbaum.

Místním školním inspektorem je Johann Tonko. Kromě toho jsou zvoleni: za Malonty Joh. Leitgeb, za Radčice (Radinetschlag) J. Wizani-Endlweber, za Meziříčí (Uretschlag) Joh. Hausl, za Desky (Brettern) Paul Proksch a za Jaroměř (Jarmirn) Joh. Schinko.

Okresní školní rada:

Jejími členy jsou pánové: c.k. okresní hejtmán Heinrich Rzeznik, okresní školní inspektor Julius Gilhofer, p. Philipp Schneedorfer, děkan v Kaplici, Karl Hoke, ředitel měšťanské školy v Kaplici, Anton Anl, dtto. V Nových Hradech, Karl hrabě z Buquoye, majitel panství v Nových Hradech Josef Schwingenschlögl, hostinský v Nových Hradech, p. Leopold Watzkarž, generální opat ve Vyšším Brodě, Gustav Greipl, starosta ve Frymburku, Robert Grabensteiner dtto v Kaplici, Josef Schlöllhammer, starosta obce Tichá (Oppolz).

Vyloučení příškolných obcí:

Dnem 1. září 1892 byly obce Bělá (Ziernetschlag) a Ludvické Hory (Ludwigsberg) vyloučeny ze zdejší školní obce, protože se chystalo otevření nově zřízené dvoutrídni obecné školy v Bělé (Ziernetschlag).

U školní obce Malonty (Meinetschlag) zůstávají z Ludvických Hor pouze domy příslušející do Malont č. 123a a 123b, pak domy náležející do Radčic (Radinetschlag) č. 20, 21, 24, 25, 96. Škola s v Malontech ztratila takto 88 školou povinných dětí a zbylo jich ještě 333.

Stavební změny:

Bývalý sklad dřeva u vchodu byl z důvodu požární bezpečnosti odstraněn, byly

der hoch. Herr Pfarrer Josef Reichenauer, der Oberlehrer Wilhelm Richter, den Vorsitz führt der Gemeindevorsteher Ignaz Starkbaum.

Ortsschulinspektor ist Johann Tonko. Außerdem ist für Meinetschlag gewählt: Joh. Leitgeb, für Radinetschlag J. Wizani-Endlweber, für Uretschlag Joh. Hausl und für Brettern Paul Proksch und für Jarmirn Joh. Schinko.

Bezirksschulrath:

Demselben gehören an die Herren: der k.k. Bezirkshauptmann Heinrich Rzeznik, der Bezirksschulinspektor Julius Gilhofer, P. Philipp Schneedorfer, Dechant in Kaplitz, Karl Hoke, Bürgerschuldirektor in Kaplitz, Anton Anl, dtto. in Grätzen, Karl Graf von Buquoy, Domeinenbesitzer in Grätzen, Josef Schwingenschlögl, Gastwirt in Grätzen, P. Leopold Watzkarž, Generalabt in Hohenfurt, Gustav Greipl, Bürgermeister in Friedberg, Robert Grabensteiner dtto in Kaplitz, Josef Schlöllhammer, Gemeindevorsteher in Oppolz.

Ausschulung:

Mit 1. September 1892 wurden die Gemeinden Ziernetschlag und Ludwigsberg aus der hiesigen Schulgemeinde ausgeschieden, da die Eröffnung der neuerrichteten zweiclassigen Volksschule in Ziernetschlag bevorstand.

Von Ludwigsberg bleiben nur die zu Meinetschlag gehörigen Häuser N. 123 a und 123 b, dann die zu Radinetschlag gehörenden Häuser N. 20, 21, 24, 25, 96 bei der Schulgemeinde Meinetschlag. Die Schule Meinetschlag verlor dadurch 88 Schüler und es verblieben noch 333 schulpflichtige Kinder.

Bauliche Veränderungen:

Die ehemals beim Eingang bestandene feuergefährliche Holzlage wurde

zřízeny nové záchody a stáj byla přeměněna na sklad dřeva zabezpečený proti požárů.

Školní zahrada:

Byly zahájeny přípravné práce pro její nové založení.

Zdravotní stav školních dětí:

Na podzim roku 1892 musely zle řídit záškrť a černý kašel, protože podle poznámek v katalogu 1. třídy zemřelo mnoho dětí.

Inspekci školy dne 9. července 1892 vykonal c.k. okresní školní inspektor pan Julius Gilhofer.

Důležité události:

8. únor byl pro zdejší školu důležitým dnem, protože tohoto dne byl poprvé od zřízení školy pro oznamování začátku a konce vyučovacích hodin zaveden školní zvonek. Starostlivostí c.k. okresní školní rady byla škola vybavena značným počtem učebních pomůcek, které sem byly dne 28. února dodány.

Počet žáků:

Dne 1. ledna 1892 navštěvovalo školu 386 dětí. 30 července 1892 ji navštěvovalo 283 dětí. Z toho byly s výjimkou 3 Izraelitů všechny katolického vyznání.

Školou povinných dětí bylo na začátku roku 392 a na konci roku 389.

20. července 1893

J.Gilhofer

weggeschafft, die Neuanlage der Aborte durchgeführt und der Stall in eine feuersichere Holzlage umgewandelt.

Schulgarten:

Die Vorarbeiten zur Neuanlage desselben wurden in Angriff genommen.

Gesundheitszustand der Schüler:

Im Herbst des Jahres 1892 muß wohl Diphtheritis und Keuchhusten arg gewüetet haben, da den Vormerkungen im Katalog der 1. Classe nach viele Kinder starben.

Inspection der Schule; wurde am 9. Juli 1892 vom k.k. Bezirksschulinspector Herrn Julius Gilhofer inspiciert.

Wichtige Ereignisse:

Der 8. Feber war insofern für die hiesige Schule ein wichtiger Tag, als an demselben zum erstenmal seit Bestand dieser Schule Beginn und Schluß der Unterrichtsstunden durch eine Schulglocke bezeichnet wurde. Durch die Fürsorge des löb. k.k. Bezirksschulrathes wurde die Schule mit einer reichen Auswahl neuer Lehrmittel versehen, welche am 28. Feber hier eintrafen.

Schülerzahl:

Am 1. Jänner 1892 besuchten 386 Kinder die Schule. Am 30. Juli 1892 besuchten 383 Kinder die Schule. Davon waren mit Ausnahme von 3 Israeliten alle katholisch.

Schulpflichtig waren bei Beginn des Jahres 392 Kinder und am Schlusse des Jahres 389 Kinder.

20. Juli 1893

J.Gilhofer